

**NAEYC (NATIONAL ASSOCIATION FOR THE EDUCATION OF YOUNG CHILDREN)
İLE MAARİF MODELİ'NİN ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİ DİL ÖĞRETİMİ
YAKLAŞIMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI**

Koray ÖZ*

Öz

Bu araştırmanın amacı, NAEYC (National Association for the Education of Young Children) ve Türkiye Maarif Modeli'nin erken çocukluk dönemi dil öğretim yaklaşımlarını temel felsefe, öğretim yöntemleri, materyal kullanımı, değerler-kültürel eğitim ve değerlendirme süreçleri açısından karşılaştırmaktır. Araştırma nitel araştırma yaklaşımıyla yürütülmüş, veri toplama yöntemi olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. Dokümanlar, her iki modelin resmi öğretim programları, eğitim kılavuzları ve ilgili akademik kaynaklardan oluşmaktadır. Toplanan veriler, içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiş; elde edilen bulgular beş ana tema ve bunlara bağlı alt temalar altında sınıflandırılmıştır. Araştırma sonuçları, iki modelin farklı önceliklere sahip olmakla birlikte erken çocuklukta dil öğretimini hem bilişsel hem de sosyal gelişimi destekleyen kapsamlı bir öğrenme süreci olarak ele aldıklarını göstermektedir. Uluslararası ve yerli eğitim modellerinin karşılaştırmalı analizi yoluyla elde edilen bulguların, Türkiye'de erken çocukluk eğitimi politikalarına katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dil eğitimi, Dil öğretim yaklaşımları, Erken çocukluk, Maarif modeli, NAEYC.

Comparison of Early Childhood Language Teaching Approaches in NAEYC (National Association for the Education of Young Children) and the Maarif Model

Abstract

The purpose of this study is to compare the early childhood language teaching approaches of NAEYC (National Association for the Education of Young Children) and the Turkish Maarif Model in terms of their underlying philosophy, teaching methods, use of materials, values-cultural education, and assessment processes. The research was conducted within a qualitative research framework, employing document analysis as the data collection method. The documents consisted of the official curricula, educational guides, and relevant academic sources of both models. The collected data were analyzed through content analysis, and the findings were categorized under five main themes and related sub-themes. The results indicate that, although the two models prioritize different aspects, both consider language teaching in early childhood as a comprehensive learning process that supports both cognitive and social development. It is anticipated that the findings obtained through the comparative analysis of international and local educational model will provide contributions to early childhood education policies in Turkey.

Keywords: Early childhood, Language education, Language teaching approaches, Maarif model, NAEYC.

*Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, Uluslararası Akademik İlişkiler Koordinatörlüğü, koray.oz@deu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-5530-5501>

1. Giriş

Erken çocukluk eğitimi, bireyin yaşam boyu sürecek öğrenme yolculuğundaki temel aşamayı temsil etmektedir (Copples & Bredekamp, 2009). Erken çocukluk döneminde dil öğrenimi, çocukların yalnızca iletişim becerilerini değil aynı zamanda düşünme, problem çözme ve sosyo-duygusal bağ kurma becerilerini de etkilemektedir (National Association for the Education of Young Children [NAEYC], 2021). Erken çocukluk eğitimi dil öğretimi yaklaşımlarının hem bireysel hem de toplumsal gelişim ile ilişkili olduğu söylenebilir. Bu bağlamda, farklı eğitim modellerinin dil öğretimi yaklaşımlarını karşılaştırmak, erken çocukluk döneminde bireysel ve toplumsal kazanımları anlamak açısından önem taşımaktadır. Dil öğretim yaklaşımları; kültürel bağlam, eğitim felsefesi ve pedagojik öncelikler doğrultusunda önemli ölçüde farklılık gösterebilmektedir. Eğitim modellerinin felsefi temelleri ve uygulama stratejileri, çocukların gelecekteki akademik ve sosyal başarılarında oldukça önemli bir rol oynamaktadır (Maarif Vakfı, 2023; NAEYC, 2021). Bu doğrultuda, National Association for the Education of Young Children ve Maarif Modeli gibi farklı eğitim modellerinin dil öğretim yaklaşımlarını ve pedagojik temellerini karşılaştırmak, etkili dil öğretim yöntemlerinin anlaşılmasına yardımcı olabilir. NAEYC (National Association for the Education of Young Children) ve Maarif Modeli'nin analiz için seçilmesindeki temel neden, temsil ettikleri farklı pedagojik yaklaşımlar ve erken çocukluk dil eğitimi üzerindeki etkileridir. NAEYC ve Maarif Modeli'nin erken çocukluk döneminde dil öğretimi bağlamında karşılaştırılması, farklı eğitim sistemlerinin pedagojik önceliklerini ve çocukların bilişsel, sosyal ve kültürel gelişimleri üzerindeki etkilerini anlamak açısından önemlidir. NAEYC'nin bireysel gelişime odaklanan ve çok kültürlü pedagojiyi benimseyen yapısı ile Maarif Modeli'nin toplumsal değerler ve ulusal kimlik aktarımını merkeze alan yaklaşımı, iki farklı bakış açısını temsil etmektedir. Karşılaştırma, erken çocukluk dönemi dil öğretiminde evrensel ve yerel yaklaşımların nasıl tasarlandığını inceleyerek eğitim modellerinin güçlü ve zayıf yönlerini belirlemeyi amaçlamaktadır.

NAEYC'nin, gelişimsel uygulamaları (Developmentally Appropriate Practices- [NAEYC], DAP) destekleyen, bireysel öğrenme süreçlerini merkeze alan ve uluslararası alanda geniş kabul gören bir çerçeve sunarak çocuk merkezli bir eğitim anlayışını benimsediği ve farklı kültürlerden gelen çocukların bireysel farklılıklarını destekleyerek çok dilli ve çok kültürlü pedagojik yaklaşımlara açıklık getirdiği söylenebilir. NAEYC'nin erken çocukluk eğitimi üzerine geliştirdiği teorik ve uygulamalı yaklaşımlar evrensel bir referans noktası olarak ele alınmaktadır.

Maarif Modeli ise Türkiye'nin kültürel, ahlaki ve toplumsal bağlamına dayalı bir eğitim anlayışını temsil etmektedir. Özellikle dil öğretiminde kültürel değerlerin aktarımını ve ulusal kimlik inşasını merkeze alarak çocukların toplumsal bağlarını güçlendiren bir yaklaşımı benimsemektedir. Bu bağlamda kültürel unsurlar bir toplumun tarihi, dili, gelenekleri, inançları, değerleri, sanatsal ifadeleri, yaşam biçimleri ve sosyal normlarıyla şekillenen öğeler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu unsurlar, bireyler arasında aidiyet duygusu oluşturarak toplumsal yapının ve ahlaki değerlerin kuşaktan kuşağa aktarılmasında önemli bir rol üstlenmektedir (Dönmez, 2024). Geleneksel hikâye anlatımı, masallar, tekerlemeler ve atasözleri gibi kültürel öğelerin eğitim materyali olarak kullanımının, Maarif Modeli'nin pedagojik çerçevesini yansıttığı söylenebilir. Maarif Modeli'nin ulusal ve kültürel mirasın aktarımını erken çocukluk dönemi eğitiminin merkezine yerleştirdiği görülmektedir.

National Association for the Education of Young Children (NAEYC) ve Türkiye Maarif Vakfının Maarif Modeli, erken çocukluk eğitimi alanında öne çıkan iki farklı bakış açısını temsil etmektedir. NAEYC, bilimsel araştırmalarla desteklenen, çocuk merkezli ve gelişimsel uygulamalara odaklanan bir modeli savunmaktadır (Copples & Bredekamp, 2009). Maarif Modeli ise bilimsel temelli ulusal değerler ve ahlaki eğitimin dil öğretimi sürecine eklemlendiği bir yaklaşımı benimsemektedir (Maarif Vakfı, 2023). İki model arasındaki ayırım, dil öğretiminin odağının bireysel gelişim mi yoksa

toplumsal amaçlar mı olduğuna ilişkindir. NAEYC, bireysel öğrenme deneyimlerini desteklemek amacıyla esnek ve çeşitlendirilmiş materyallerle çocukların doğal merakını desteklemektedir (Bredekamp, 2014). Maarif Modeli ise hikâye anlatımı, tekerleme ve atasözü gibi dil gelişimini destekleyen unsurların, eğitim sistemine eklenmesiyle çocukların ulusal ve manevi bağlarını güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Her iki modelin farklı yaklaşımları, eğitim ortamlarına, öğretim materyallerine ve öğretmen rollerine yansıyan farklılıkları beraberinde getirmektedir. Dil öğreniminin erken yaşlarda başlaması, çocukların iletişim becerilerini erken dönemde geliştirmelerini sağlamaktadır (Snow vd, 1998; Türkel, 2019). Bu bağlamda, NAEYC'nin bireysel öğrenme süreçlerine odaklanan yaklaşımı, özellikle çok kültürlü ve çok dilli topluluklar için dikkat çekici bir model sunmaktadır. NAEYC'nin çocuğun aktif öğrenici olduğu ve öğretmenin rehberlik ettiği bir yapı önermesi, bireysel gelişim ve yaratıcılığı desteklemektedir (NAEYC, 2021). Maarif Modeli'nin ise toplum merkezli pedagojik çerçevesi, çocukların toplumsal aidiyet duygusunu erken yaşlarda güçlendirmeyi hedeflemektedir. Maarif Modeli, kültürel aktarımı eğitimin merkezine alarak çocukların yerel değerler ve geleneklerle daha erken yaşlarda tanışmasını sağlamaktadır (Maarif Vakfı, 2023). Ancak bu yaklaşıma, bireysel farklılıkların yeterince dikkate alınmadığı yönünde eleştiri yapılabilmektedir. NAEYC'nin bireysel odaklı yaklaşımı için ise toplumsal değerlerin aktarımında zayıf kalabileceği eleştirisi yapılabilmektedir. Bu noktada, her iki modelin güçlü ve zayıf yönlerinin pedagojik bağlamda dikkatle değerlendirilmesi gerekmektedir.

Erken çocukluk eğitimi, dil öğretimi aracılığıyla çocukların bilişsel ve duygusal gelişimlerini desteklemenin yanı sıra kültürel ve sosyal bağlarını da biçimlendirmektedir (Öz, 2025). Farklı eğitim modellerinin dil öğretimi yaklaşımlarının karşılaştırılması, gelecekteki eğitim politikaları ve uygulamaları açısından önemli bir rehberlik sağlayabilir (Ekici vd., 2024). Araştırma, yalnızca var olan eğitim modellerini anlamayı değil, aynı zamanda bu modelleri temel alarak nasıl daha etkili uygulamalar geliştirilebileceğine ilişkin bir çerçeve sunmayı hedeflemektedir. İki farklı yaklaşımın materyal kullanımı, öğretmen rolleri ve eğitim ortamı gibi unsurlar üzerinde benzerliklere ve farklılıklara sahip olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca, uygulamaların farklı bağlamlarda nasıl işlediği, güçlü ve zayıf yönlerinin değerlendirilmesi ile ortaya konulmaya çalışılacaktır. Bu nedenle araştırmanın problem cümlesi "NAEYC (National Association for the Education of Young Children) ile Maarif Modeli'nin erken çocukluk dönemi dil öğretimi yaklaşımları arasındaki benzerlikler ve farklar nelerdir?" biçimindedir. Araştırmanın alt problemler şunlardır:

1. NAEYC ile Maarif Modeli'nin temel felsefeleri arasındaki benzerlikler ve farklar nelerdir?
2. NAEYC ile Maarif Modeli'nin dil öğretim yaklaşımları arasındaki benzerlikler ve farklar nelerdir?
3. NAEYC ile Maarif Modeli'nde kullanılan öğretim materyalleri ve etkinlikler arasındaki benzerlikler ve farklar nelerdir?
4. NAEYC ile Maarif Modeli'nin değerler eğitimi arasındaki benzerlikler ve farklar nelerdir?
5. NAEYC ile Maarif Modeli'nin değerlendirme süreçlerindeki yöntem ve uygulamalar arasındaki benzerlikler ve farklar nelerdir?

2. Yöntem

Bu bölümde, araştırma modeli, veri toplama süreci, geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları ve veri analizi kısımlarına değinilecektir.

Araştırma Deseni

Bu araştırmada, nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Nitel desen, eğitim programlarının bağlamsal, felsefi ve uygulamaya dönük özelliklerini derinlemesine incelemek için uygun bir çerçeve sunmaktadır (Creswell, 2013). Veriler, nitel veri toplama yöntemlerinden

doküman incelemesi ile elde edilmiştir. Doküman incelemesi, yazılı materyallerin sistematik bir biçimde incelenmesini sağlayan bir yöntem olup araştırma konusu ile ilgili mevcut bilgi ve verilerin doğrudan kaynağından elde edilmesine olanak tanımaktadır (Bowen, 2009).

Araştırma Dokümanları

Araştırmanın amacı doğrultusunda, NAEYC (National Association for the Education of Young Children) ve Türkiye Maarif Modeli'nin erken çocukluk dönemi dil öğretim yaklaşımları, resmî belgeler ve ilgili akademik kaynaklar üzerinden karşılaştırmalı olarak değerlendirilerek programların eğitim felsefesi ve uygulamalarının detaylandırılması hedeflenmektedir. İlgili programların dil öğretim yaklaşımları, ders planları ve hedefleri üzerine yapılan analizlerle öğrencilere kazandırılması hedeflenen beceriler ve uygulama süreçleri değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, NAEYC ve Türkiye Maarif Modeli'ne ait resmî öğretim programları, ders içerikleri ve ilgili akademik çalışmalar incelenmiştir.

Örnekleme yöntemi olarak ölçüt örnekleme tercih edilmiştir. Ölçüt olarak, (1) erken çocukluk dönemine yönelik olması, (2) dil öğretim hedeflerini içermesi, (3) resmî olarak yayımlanmış ve erişilebilir olması ve (4) ulusal ya da uluslararası düzeyde uygulanıyor olması belirlenmiştir. Bu doğrultuda, NAEYC (ABD merkezli) ve Türkiye Maarif Modeli (Türkiye merkezli) çalışma kapsamına alınmıştır.

Veri Toplama Süreci ve Araçları

Araştırmada, verilerin toplanması amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen “Veri toplama formu” kullanılmıştır. Araştırmanın veri toplama süreci sekiz hafta sürmüştür. İlk iki haftada, NAEYC (National Association for the Education of Young Children) ve Türkiye Maarif Modeli'ne ait resmî öğretim programları ve ders içerikleri temin edilmiştir. Belgeler, programların felsefi temelleri, amaçları, kazanımları, uygulama süreçleri ve değerlendirme yöntemlerini içermektedir.

Üçüncü ve dördüncü haftalarda, elde edilen belgeler ön incelemeden geçirilerek araştırma kapsamına uygun olanlar belirlenmiş ve veri seti oluşturulmuştur. Beşinci ve altıncı haftalarda, programların dil öğretim yaklaşımlarına ilişkin içerikler detaylı olarak incelenmiş; tematik kodlama için ön notlar hazırlanmıştır. Yedinci ve sekizinci haftalarda ise, ek olarak akademik makaleler, raporlar ve alan yazınında yer alan karşılaştırmalı eğitim çalışmaları taranmış ve analiz sürecini destekleyecek veriler eklenmiştir. Veri toplama süreci boyunca kullanılan tüm belgeler, resmî kaynaklardan (NAEYC, 2019; NAEYC, 2022; Türkiye Maarif Vakfı, 2023) ve alan yazınındaki güncel akademik çalışmalardan elde edilmiştir.

Veri Analizi

Araştırma verilerinin analizi, içerik analizi yöntemiyle yapılmıştır. İçerik analizi sözel, yazılı ve diğer materyallerin nesnel ve sistematik bir şekilde incelenmesine olanak tanıyan bilimsel bir yaklaşımdır (Tavşancıl & Aslan, 2001). İçerik analizinin temel amacı, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Toplanan verilerin önce kavramsallaştırılması daha sonra da ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenmesi gerekmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2006). Çalışma kapsamında verilerin toplanması ve analiz süreci ile ilgili Creswell tarafından önerilen adımlar uygulanmıştır (Creswell, 2007).

1. Yazılı metinler hakkında bilgi sahibi olmak için ayrıntılı inceleme ve notlar tutma
2. Verilerin ayrıntıları hakkında bilgi sahibi olmak amacıyla tekrar inceleme ve yeni notlar tutma
3. Elde edilen notları sınıflandırma ve kodlamaya hazır hale getirme
4. Elde edilen bilgileri en iyi betimleyecek kodların oluşturulması (içerik analizi)

5. Oluşturulan kodları sınıflama (temalara göre)

Bu çerçevede çalışmaya yön veren araştırma sorularına cevap aranırken beş ana tema oluşturulmuştur. Bu temalar Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1*Temalar*

Tema Başlığı	Alt Temalar
Temel Felsefeler	Eğitim anlayışı, öğrenme yaklaşımı, bireysel gelişim odaklılık, kültürel bağlam
Dil Öğretim Yaklaşımları	Dil gelişim süreci, çift dillilik ve çok dillilik, oyun temelli dil öğretimi, doğal öğrenme ortamları
Öğretim Materyalleri ve Etkinlikler	Materyal türleri, oyun ve drama kullanımı, kültürel içerikli etkinlikler, hikâye ve masal anlatımı
Değerler ve Kültürel Eğitim	Toplumsal değerlerin aktarımı, kültürel kimlik, ahlaki gelişim, yerel kültür öğeleri
Değerlendirme Süreçleri	Gözlem temelli değerlendirme, süreç odaklı ölçme, aile katılımı ile değerlendirme, kültürel bağlamda değerlendirme

2.5. Analizlerin Güvenirliği

Analizlerin güvenirliliği kapsamında, incelenen programların içeriklerine ilişkin kodlamalar, erken çocukluk dil eğitimi alanında çalışan iki araştırmacı tarafından bağımsız olarak yapılmıştır. Elde edilen bulgular karşılaştırılmış, “Görüş birliği” ve “Görüş ayrılığı” sayıları tespit edilerek, araştırmanın güvenirliliği “Görüş birliği / (Görüş birliği + Görüş ayrılığı)” formülü (Miles & Huberman, 1994) kullanılarak hesaplanmıştır.

Tablo 2*Alt Problemlere Göre Kodlayıcılar Arası Uyum Oranları*

Alt Problem	Kodlayıcılar Arası Uyum Oranı (%)
NAEYC ile Maarif Modeli'nin temel felsefeleri arasındaki benzerlikler ve farklar	%85
NAEYC ile Maarif Modeli'nin dil öğretim yaklaşımları arasındaki benzerlikler ve farklar	%92
NAEYC ile Maarif Modeli'nde kullanılan öğretim materyalleri ve etkinlikler arasındaki benzerlikler ve farklar	%90
NAEYC ile Maarif Modeli'nin değerler ve kültürel eğitime yaklaşımı arasındaki benzerlikler ve farklar	%81
NAEYC ile Maarif Modeli'nin değerlendirme süreçlerindeki yöntem ve uygulamalar arasındaki benzerlikler ve farklar	%80

Tabloda görüldüğü üzere, beş alt probleme ilişkin kodlayıcılar arası uyum oranının %80 ve üzerinde olması nitel araştırmalarda kabul edilen yüksek güvenirlilik düzeyini karşılamaktadır (Miles & Huberman, 1994). Genel olarak, elde edilen uyum oranları araştırmanın güvenirliliğinin yüksek olduğunu göstermektedir. Araştırma, NAEYC ve Maarif Modeli ile sınırlıdır, diğer ulusal veya uluslararası eğitim programları araştırmaya dâhil edilmemiştir. Araştırmanın yalnızca doküman analizine dayalı olması, verilerin uygulama süreçlerini derinlemesine inceleyememesi gibi sınırlılıklara sahiptir (Patton, 2014). Öğrencilerin performansları ya da öğretmenlerin ders süreçlerindeki deneyimleri göz önüne

alınmamıştır. Gelecekteki çalışmalarda, öğretmen ve öğrenci görüşlerinin de dâhil edilmesi, bulguların kapsamını genişletebilir.

2.6. Araştırma Etiği

Araştırmada, eğitim programları analiz edildiğinden dolayı etik kurul izni alınmamıştır. Karşılaştırmalı olarak analiz edilen dokümanlara açık erişim kaynaklarından ulaşılmıştır. Açık erişim sağlanan internet adreslerine kaynakçada yer verilmiştir.

3. Bulgular

Çalışmada, NAEYC ve Maarif Modeli'nin dil öğretiminde benimsedikleri yaklaşımlar, materyaller, etkinlikler, değerler ve kültürel eğitim ile değerlendirme süreçleri karşılaştırılmıştır. Her iki modelin de güçlü yönleri olduğu görülmüştür. Temelde farklı felsefî ve pedagojik yaklaşımlar benimsedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

3.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Çalışmanın birinci alt problemini “*NAEYC (National Association for the Education of Young Children) ile Maarif Modeli'nin temel felsefesi arasındaki benzerlikler ve farklar nelerdir?*” sorusu oluşturmaktadır. Tablo 3'te, söz konusu programların temel felsefeleri karşılaştırılmaktadır.

Tablo 3

Temel Felsefe

Tema	Alt Tema	NAEYC	Maarif Modeli	Benzerlikler	Farklılıklar
Felsefi Temeller	Eğitim Yaklaşımı	Gelişimsel uygulamalar (DAP) kullanılır.	Çocuk merkezli, kültürel ve ahlaki değerlerle desteklenen eğitim.	Her ikisi de çocuk merkezli bir yaklaşım benimser.	NAEYC esnek öğrenme hızına odaklanırken, Maarif Modeli değer aktarımını önceler.
	Odak Noktası	Çocuğun bireysel gelişimi ve çevresiyle etkileşimi desteklenir.	Çocuğun bireysel ve sosyal gelişimi, değerler eğitimiyle bütünlüştür.	İki model de bireysel gelişimi önemser.	Maarif Modeli sosyal gelişimi kültürel bağlamda ele alır.
Pedagojik Öncelikler	Bireysel Farklılıklar	Çocuğun kendi hızında öğrenmesine olanak tanır.	Değer aktarımı ve kimlik inşasına odaklanır.	Çocuğun bireysel özelliklerini dikkate alır.	NAEYC'te bireysel hız, Maarif Modeli'nde kimlik inşası önceliklidir.
	Sosyal Etkileşim	Öğrenme sürecinde sosyal etkileşimi teşvik eder.	Sosyal öğrenmeyi kültürel bağlamda güçlendirir.	Sosyal etkileşim dil gelişiminde önemli görülür.	Maarif Modeli sosyal etkileşimi kültürel öğelerle destekler.

Tablo 3'te, NAEYC ve Maarif Modeli'nin dil öğretimindeki temel felsefeleri karşılaştırılmaktadır. Her iki modelin çocuk merkezli yaklaşımı benimsemesi, çağdaş erken çocukluk eğitimi anlayışının ortak bir paydası olarak değerlendirilebilir. Ancak, felsefî yönelimler açısından belirgin bir farklılık göze çarpmaktadır. NAEYC, gelişimsel uygulamalar (DAP) çerçevesinde çocuğun bireysel hızını, ilgi alanlarını ve çevre ile etkileşimini temel alan esnek ve uyarlanabilir bir öğrenme süreci kurgulamaktadır. Bireyselleştirilmiş eğitim planlamasına olanak tanıyan, farklı öğrenme stillerine sahip çocukların sürece aktif katılımını teşvik etmektedir. Maarif Modeli ise çocuk merkezli olmasına karşın, eğitim sürecini yalnızca bilişsel gelişim odaklı değil, aynı zamanda kültürel kimlik inşası ve değer aktarımıyla yapılandırmaktadır. Süreçte, dil öğretiminin yalnızca iletişim becerilerinin geliştirilmesi değil, aynı zamanda kültürel mirasın korunması ve toplumsal aidiyet duygusunun güçlendirilmesi için bir araç olarak konumlandığını söylenebilir. Dolayısıyla, her iki model de erken çocukluk eğitiminin temel ilkeleri açısından kesişse de, NAEYC'nin bireysel gelişim temelli, esnek ve

küresel odaklı yapısı ile Maarif Modeli'nin kültürel temelli ve toplumsal değer odaklı yapısı arasındaki farklar, dil öğretiminin hedeflerini ve içeriklerini doğrudan etkilemektedir.

3.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Çalışmanın ikinci alt problemini “NAEYC (*National Association for the Education of Young Children*) ile Maarif Modeli'nin dil öğretim yaklaşımları arasındaki benzerlikler ve farklar nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır. Tablo 4'te, söz konusu programların dil öğretim yaklaşımları karşılaştırılmaktadır.

Tablo 4

Dil Öğretim Yaklaşımları

Tema	Alt Tema	NAEYC	Maarif Modeli	Benzerlikler	Farklılıklar
Dil Gelişimi	Yaklaşım	Doğal etkileşim ve çevresel uyarıcılarla dil gelişimi sağlanır.	Oyunlar, hikâyeler ve kültürel etkinliklerle dil gelişimi desteklenir.	Her iki model de dil gelişimini oyun ve etkileşim temelli görür.	NAEYC doğal süreçlere, Maarif kültürel içeriklere daha fazla odaklanır.
	Dil Çeşitliliği	Çift dilli ve çok dilli farkındalık programları desteklenir.	Ana dili öncelikli, yabancı dil farkındalığı oyun temelli olarak kazandırılır.	İki model de dil çeşitliliğini önemser.	NAEYC küresel dil farkındalığını önceler, Maarif yerel bağlamı korur.
Yöntem	Öğretim Stratejileri	Etkileşim temelli, çocukların sorularını ve keşiflerini merkeze alan yöntemler.	Drama, hikâye anlatımı ve oyunlarla zenginleştirilmiş yöntemler.	Her iki model de yaratıcı öğrenme teknikleri kullanır.	NAEYC keşif ve etkileşimi öne çıkarır, Maarif planlı ve kültürel içerikli öğretim uygular.

Tablo 4'te yer alan bulgular, her iki modelde de oyun, etkileşim ve hikâye anlatımı gibi çocuğun ilgisini ve katılımını artıran aktif öğrenme yöntemleri kullandığını göstermektedir. Ancak, odak noktaları farklıdır. NAEYC'nin, çocuğun doğal öğrenme sürecini destekleyerek çevresel uyarıcılar, serbest oyun ve çift/çok dilli farkındalık programları ile küresel ölçekte iletişim becerilerinin gelişimini hedeflediği görülmektedir. Çocukların farklı diller ve kültürler arasında köprü kurabilmelerini sağlayacak dilsel esneklik kazandırmayı amaçladığı söylenebilir. Maarif Modeli, yerel ve ulusal bağlamı önceliklendirerek ana dilinin sağlam bir şekilde edinilmesini temel alırken yabancı dil farkındalığını kültürel içerikli oyunlar, drama ve hikâye anlatımı gibi etkinliklerle desteklemektedir. Çocukların kendi kültürel kimliklerini içselleştirmelerini ve toplumsal değerlere bağlı kalmalarını amaçlayan korumacı bir dil politikası izlediği söylenebilir. Yöntemsel açıdan bakıldığında, NAEYC daha keşif temelli, çocuğun sorularına ve bireysel merakına yanıt veren bir pedagojik çerçeve sunarken; Maarif Modeli planlı, yapılandırılmış ve kültürel içeriklerle zenginleştirilmiş bir öğretim anlayışı benimsemektedir. Öğretim süreçlerinin hem içerik hem de uygulama boyutunda farklılaştığı söylenebilir. NAEYC'nin küresel vatandaşlık bakış açısını güçlendirdiği, Maarif Modeli'nin ise yerel kültür ve kimlik bağlamında köklenmiş bir dil öğrenme süreci sunduğu düşünülebilir.

3.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular

Çalışmanın üçüncü alt problemini “NAEYC (*National Association for the Education of Young Children*) ile Maarif Modeli'nin öğretim materyalleri ve etkinlikleri arasındaki benzerlikler ve farklar nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır. Tablo 5'te, söz konusu programların öğretim materyalleri ve etkinlikleri karşılaştırılmaktadır.

Tablo 5*Materyal ve Etkinlikler*

Tema	Alt Tema	NAEYC	Maarif Modeli	Benzerlikler	Farklılıklar
Materyal	Materyal Kullanımı	Günlük hayatla ilişkilendirilmiş, çocuğun keşfini teşvik eden materyaller.	Kültürel hikâyeler, görsel-işitsel araçlar, teknoloji destekli materyaller.	Materyaller çocukların öğrenmesini destekleyecek şekilde seçilir.	NAEYC materyalleri bireysel keşfe yönlendirirken, Maarif Modeli kültürel aktarımı ön planda tutar.
Etkinlikler	Etkinlik Türleri	Oyun, şarkılar, hikâye kitapları, keşif temelli etkinlikler.	Kukla tiyatrosu, masallar, drama, tekerlemeler, kültürel şarkılar.	Dil gelişimini desteklemek için oyun ve hikâye anlatımı kullanılır.	NAEYC modern pedagojik etkinliklere odaklanırken, Maarif Modeli geleneksel ve kültürel etkinliklere ağırlık verir.

Tablo 5’te, NAEYC ve Maarif Modeli’nin materyal kullanımı ve etkinlikler konusundaki yaklaşımları karşılaştırılmıştır. NAEYC’nin materyal kullanımında, çocuğun günlük yaşamıyla ilişkilendirilen ve bireysel keşfi teşvik eden esnek ve yenilikçi bir yaklaşım göze çarpmaktadır. NAEYC’nin, çocukların dünyayı anlamlandırmalarını ve öğrenme süreçlerini daha kişisel hale getirmelerini hedeflediği söylenebilir. Maarif Modeli’nin ise materyal kullanımını, görsel ve işitsel araçların yanı sıra kültürel hikâyelerle desteklemesi, kültürel aktarımı teknoloji ile harmanlama çabasını yansıtmaktadır.

Etkinlikler açısından incelendiğinde, NAEYC’nin, öğrenme sürecinde çocuğu kendi keşiflerini yapmaya teşvik etmesinin problem çözme, merak ve yaratıcılık becerilerini desteklediğini göstermektedir. Maarif Modeli ise etkinliklerde kültürel değerleri ön planda tutarak hikâyeye anlatımı, kukla tiyatrosu, masallar, drama, tekerlemeler ve kültürel şarkılar gibi etkinliklerle çocuğun dil öğrenimini kültürel bir bağlama yerleştirmektedir. Dil gelişimini desteklemenin yanında çocukların kendi kültürel miraslarıyla bağ kurmaları ve benimsemeleri teşvik edilmektedir.

NAEYC’nin bireysel keşfi destekleyen ve modern dünyaya uyum sağlayan materyal ve etkinlik anlayışı, çocukların bireysel ve küresel bağlamlarda gelişimini önceliklendirirken, Maarif Modeli’nin kültürel değerlere dayalı materyal ve etkinlikleri, çocukların ulusal kimlik ve değerlerle bütünleşmesini destekleyen bir yaklaşım sunmaktadır.

3.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular

Çalışmanın dördüncü alt problemini “NAEYC (National Association for the Education of Young Children) ile Maarif Modeli’nin Değerler Eğitimi arasındaki benzerlikler ve farklar nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır. Tablo 6’da, söz konusu programların değerler ve kültür öğretimi arasındaki farklar karşılaştırılmaktadır.

Tablo 6*Değerler ve Kültürel Eğitim*

Tema	Alt Tema	NAEYC	Maarif Modeli	Benzerlikler	Farklılıklar
Değerler Eğitimi	Yaklaşım	Dolaylı, bireyin haklarına ve eşitliğe vurgu yapar.	Doğrudan, kültürel ve ahlaki değerler eğitimiyle entegredir.	Her iki model de çocukların sosyal ve ahlaki gelişimini destekler.	NAEYC daha evrensel değerlere, Maarif Modeli ise ulusal ve kültürel değerlere odaklanır.
	Kültürel İçerik	Kültürel farkındalık genel düzeyde desteklenir.	Yerel ve kültürel içerikler merkezdedir.	Her iki modelde de kültürel unsurlar dil	Maarif Modeli kültürel içeriği doğrudan merkeze alır, NAEYC ise dolaylı işler.

Tema	Alt Tema	NAEYC	Maarif Modeli	Benzerlikler	Farklılıklar
				gelişimine entegre edilir.	
	Aile Katılımı	Süreç hakkında bilgilendirme ve yönlendirme yapılır.	Aileler sürece aktif olarak dahil edilir.	Her iki model aile katılımını önemli görür.	Maarif Modeli aileyi sürecin aktif parçası yaparken, NAEYC daha çok bilgilendirme düzeyinde kalır.

Tablo 6, NAEYC ve Maarif Modeli'nin değerler ve kültürel eğitim ile aile katılımı konularındaki farklılıklarını ve benzerliklerini incelemektedir. NAEYC'nin değerler eğitimi yaklaşımı, bireyin haklarına, eşitliğe ve toplumsal adalete vurgu yapan bir eğitim modeli sunmaktadır. Çocuğun bireysel farkındalığını artırmayı ve kapsayıcı bir öğrenme ortamı yaratmayı hedeflediği söylenebilir. Maarif Modeli ise değerler eğitimi doğrudan ve sistematik bir şekilde ele almaktadır. Eğitim sürecinde kültürel ve ahlaki değerlerin öğretilmesinin, çocukların toplumsal bağlamda daha derin bir aidiyet geliştirmelerine olanak tanıdığı söylenebilir. Maarif Modeli'nin, çocuklara yalnızca dil becerileri kazandırmayı değil, aynı zamanda dil aracılığıyla çocukları kültürel mirasın birer taşıyıcısı haline getirmeyi amaçladığı söylenebilir.

Aile katılımı konusunda, NAEYC, ebeveynlerin süreç hakkında bilgilendirilmesi ve yönlendirilmesine önem vererek ailelerin eğitim sürecine katkıda bulunmasını amaçlamaktadır. Maarif Modeli ise aileleri eğitim sürecinin aktif bir parçası haline getirmek için, aileleri eğitim programlarına doğrudan dahil ederek dil öğreniminin ev ortamında da devamlılığını sağlamayı hedeflemektedir. Bu durum, çocukların dil becerilerini pekiştirmeleri için sürekli bir öğrenme ortamı yaratmayı hedeflediğini göstermektedir.

3.5. Beşinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Çalışmanın beşinci alt problemini “NAEYC (National Association for the Education of Young Children) ile Maarif Modeli'nin değerlendirme süreçlerindeki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır. Tablo 7, söz konusu programların değerlendirme süreçleri arasındaki farkları göstermektedir.

Tablo 7

Değerlendirme

Tema	Alt Tema	NAEYC	Maarif Modeli	Benzerlikler	Farklılıklar
Değerlendirme	Yöntem	Doğal oyun ve etkileşimler üzerinden gözlem.	Bütüncül değerlendirme; bireysel gözlem + oyun temelli yöntemler.	Her iki modelde de oyun temelli gözlemler yapılır.	NAEYC daha bireysel gelişim odaklıdır.
	İzleme Süreci	Bireysel gelişim raporları.	Sosyal, kültürel ve bilişsel gelişimi içeren esnek izleme süreçleri.	Her iki model çocuk gelişimini izlemeyi önemser.	Maarif Modeli izleme sürecinde kültürel boyutu da dikkate alır.

Tablo 7, NAEYC ve Maarif Modeli'nin değerlendirme ve izleme süreçlerindeki benzerlikleri farklılıkları ortaya koymaktadır. NAEYC'nin, değerlendirme sürecinde çocuğun doğal oyun ve etkileşimlerini gözlemlemeye öncelik vererek çocuğun bireysel gelişimini anlamaya ve onun öğrenme ihtiyaçlarına yanıt vermeye odaklandığı görülmektedir. Özellikle çocuğun doğal öğrenme süreçlerini desteklemeyi amaçlayan esnek ve bireyselleştirilmiş bir değerlendirme modeli sunmaktadır.

Maarif Modeli ise değerlendirme sürecine kültürel ve toplumsal bir bağlam ekleyerek daha bütüncül bir yöntem benimsemektedir. Çocuğun bireysel gözlemleri ile oyun temelli yöntemlerin bir araya getirildiği ve yalnızca çocuğun bireysel gelişiminin değil, aynı zamanda sosyal ve kültürel bağlamda gelişiminin de ele alındığı söylenebilir. Çocuğun toplumsal değerlerle uyumlu bir öğrenme süreci yaşamasını amaçladığı düşünülebilir. İzleme süreçlerinde de farklı yaklaşımlar göze çarpmaktadır. NAEYC, çocuğun bireysel gelişimini düzenli raporlarla takip ederek çocuğun bireysel öğrenme yolculuğunu detaylı bir şekilde belgelemektedir. Maarif Modeli ise çocuğun sosyal, kültürel ve bilişsel gelişimini içeren esnek bir izleme süreci benimseyerek çocukların farklı öğrenme alanlarındaki ilerlemelerini bütünsel bir çerçevede değerlendirmektedir.

Maarif Modeli çocuğun yalnızca bireysel yeteneklerini değil, aynı zamanda sosyal ve kültürel bağlamdaki potansiyelini de ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. NAEYC'nin ise bireysel gelişime odaklanan metodolojisi, çocuğun kişisel ihtiyaçlarını ön planda tutarak öğrenme süreçlerine yönelik duyarlı bir rehberlik sunmaktadır.

NAEYC'nin birey merkezli değerlendirme ve izleme süreçleri ile Maarif Modeli'nin bütüncül yaklaşımı, dil öğretiminde farklı ihtiyaç ve hedeflere hizmet etmektedir. Bu farklılıklar, değerlendirme süreçlerinin dil öğretiminde nasıl özelleştirilebileceğine dair değerli bir karşılaştırma sunmaktadır.

4. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

4.1. Tartışma

Bu araştırmada NAEYC (National Association for the Education of Young Children) ve Maarif Modeli'nin erken çocukluk dönemi dil öğretim yaklaşımları, beş alt problem çerçevesinde karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Bulgular, iki modelin de güçlü yönlerini ortaya koyarken pedagojik önceliklerinin ve felsefi temellerinin belirgin biçimde farklılaştığını göstermektedir.

Birinci alt probleme ilişkin bulgular, NAEYC'nin temel felsefesinin gelişimsel uygulamalar (DAP) doğrultusunda bireysel gelişim, keşif ve çevre ile etkileşime odaklandığını; Maarif Modeli'nin ise kültürel ve ahlaki değerleri merkeze alarak çocukların ulusal kimlik ve toplumsal aidiyet geliştirmesini hedeflediğini ortaya koymuştur. Sargın (2025) dil öğretiminde bireysel gelişim ile toplumsal kimlik inşasının birlikte ele alınması gerektiğine vurgu yapmaktadır. NAEYC'nin esnek, birey odaklı pedagojisi, Piaget (1973) ve Vygotsky'nin (1978) çocukların aktif katılımı ve sosyal etkileşimle öğrenmeyi geliştirdiğini vurgulayan kuramsal çerçevesiyle uyumludur. Maarif Modeli'nin ise doğrudan kültürel aktarımı hedefleyen yaklaşımı, Banks'ın (2016) çokkültürlü eğitimde kimlik gelişimi modelinde tanımladığı, kültürel mirasın korunmasına yönelik stratejilere karşılık gelmektedir.

İkinci alt probleme ilişkin bulgular, dil öğretim yöntemlerindeki farklılıkları açıkça göstermektedir. NAEYC, doğal etkileşim ve çevresel uyarıcılarla dil gelişimini destekleyerek çocukların merak, sorgulama ve problem çözme becerilerini öne çıkarırken; Maarif Modeli, drama, hikâye anlatımı ve oyunlar gibi geleneksel yöntemleri dil öğretiminin merkezine yerleştirmektedir. Chernyshenko vd. (2018), NAEYC'nin çift dilli ve çok dilli farkındalık programlarına verdiği önemin, göçmen ve çokkültürlü topluluklarda sosyal uyumu artırdığını belirtmektedir. Maarif Modeli'nin ise ana dili öncelikli yaklaşımı, dilin kimlik ve kültür aktarımındaki “iki dilli eşik hipotezi” ile uyumlu görünmektedir (Cummins, 2000).

Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular, materyal ve etkinlik kullanımı açısından iki modelin farklı stratejiler benimsediğini göstermektedir. NAEYC, günlük yaşamla ilişkili, çocuğun aktif keşfini teşvik eden materyalleri kullanarak bireysel yaratıcılığı desteklemekte; Maarif Modeli ise kültürel hikâyeler, masallar, tekerlemeler ve drama gibi araçlarla toplumsal değerlerin aktarımına ağırlık vermektedir. Kültürel araçların erken çocuklukta hem bilişsel hem sosyal gelişimi desteklediği söylenebilir. Ayrıca,

NAEYC'nin materyal seçiminde bireysel ihtiyaçlara uyum sağlaması, Montessori yaklaşımında tanımlanan "hazır çevre" ilkesini anımsatırken; Maarif Modeli'nin kültürel öğelere dayalı etkinlikleri, Reggio Emilia yaklaşımındaki yerel kültür entegrasyonu ile benzerlik taşımaktadır (Lillard,2017; New,2007)

Dördüncü alt probleme ilişkin bulgular, değerler eğitiminde izlenen yolların farklılaştığını ortaya koymaktadır. NAEYC, bireysel haklar, eşitlik ve kapsayıcılık gibi evrensel değerlere vurgu yapan dolaylı bir değer öğretimi modeli benimserken; Maarif Modeli, kültürel ve ahlaki değerlerin doğrudan aktarımını hedefleyen sistematik bir yaklaşım kullanmaktadır. Bu farklılığın, Lickona'nın "örtük" ve "açık" değer öğretimi modellerine karşılık geldiği söylenebilir (Meydan, 2014). Aile katılımında ise NAEYC bilgilendirme ve yönlendirme odaklı bir katılım stratejisi kullanırken, Maarif Modeli aileleri eğitim sürecinin aktif paydaşı haline getirmektedir. İki program arasındaki fark, aile rollerinin farklılaşmasından kaynaklanmaktadır (Moluz, 2022).

Beşinci alt probleme ilişkin bulgular, değerlendirme süreçlerinde iki modelin metodolojik olarak ayrıştığını göstermektedir. NAEYC, çocuğun doğal oyun ve etkileşimlerinden elde edilen gözlemleri merkeze alarak bireyselleştirilmiş değerlendirme yaparken; Maarif Modeli, sosyal, kültürel ve bilişsel boyutları bir arada değerlendiren bütüncül bir yaklaşım benimsemektedir. Shepard (2000) erken çocuklukta değerlendirme süreçlerinin bağlama uyarlanması gerektiğini vurgulamaktadır. Her iki modelin de kendi kültürel ve pedagojik bağlamlarında özgün çözümler geliştirdiği söylenebilir.

NAEYC'nin küresel bağlamda uyarlanabilir, çok dilli programlarla desteklenen esnek yapısını; Maarif Modeli'nin ise kültürel kimlik ve değerlerin korunmasına odaklanan bütüncül yaklaşımını aynı analitik çerçevede sistematik olarak karşılaştırmasıyla elde edilen bulgular, erken çocukluk dönemi dil öğretiminde bireysel gelişim ile toplumsal kimlik inşasının dengelenmesi gerektiğine işaret etmektedir. Elde edilen sonuçların, hem yerel bağlamda kültürel sürekliliği sağlayacak hem de küresel bağlamda uyum yetkinliklerini geliştirecek hibrit modellerin geliştirilmesi için kuramsal zemin sunması öngörülmektedir.

4.2. Sonuç

NAEYC ve Maarif Modeli'nin erken çocukluk dönemi dil öğretim yaklaşımlarının karşılaştırılması sonucunda elde edilen bulgular, her iki modelin de güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koymuştur. NAEYC, bireysel öğrenme süreçlerine duyarlı bir yaklaşım sergileyerek çocuğun bağımsızlığını ve bireysel keşiflerini desteklemektedir. Maarif Modeli ise kültürel bağlamı merkeze alarak çocukların ulusal kimlikle ve değerlerle bütünleşmesine olanak sağlamaktadır.

Sonuç olarak, her iki model de dil öğretimi açısından farklı yaklaşımlar sunmaktadır. NAEYC, bireysel gelişimi ve çocuğun dünyaya uyum sağlama becerilerini desteklerken, Maarif Modeli bireysel gelişimin yanı sıra kültürel kimlik kazandırmaya da odaklanmaktadır. Bu farklılıklar, iki modelin öncelik verdiği toplumsal değerlerin ve eğitim felsefelerinin farklı ihtiyaçlara hizmet ettiğini göstermektedir. Kendi toplumsal ve kültürel bağlamlarında, her iki modelin de dil öğretimi alanında etkili olduğu söylenebilir. NAEYC ve Maarif Modeli'nin bireyin özerkliğini, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmeyi hedeflediği ancak farklı bakış açılarıyla süreci biçimlendirdiği anlaşılmaktadır. Benzer hedefler doğrultusunda farklı bakış açılarıyla öğrenme ortamlarının tasarlandığı düşünüldüğünde her iki modelin dil öğretimi açısından birbirini tamamlayabilecek yönleri olduğu söylenebilir.

4.3. Öneriler

-Uygulama açısından, her iki modelin güçlü yönlerini birleştiren bir hibrit model önerilebilir. Oluşturulan hibrit modelin katkısı deneysel uygulamalarla ölçülebilir.

-NAEYC'nin bireysel gelişime yönelik esnek materyal ve etkinlikleri, Maarif Modeli'nin kültürel bağlamı vurgulayan içerikleriyle birleştirilebilir.

-Farklı erken çocukluk dil öğretim programları öğretmen ve öğretmen adaylarına tanıtılabilir.

5. Kaynakça

- Banks, J. A. (2016). *Cultural diversity and education: Foundations, curriculum, and teaching* (6th ed.). Routledge.
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27–40. <https://doi.org/10.3316/QRJ0902027>
- Bredenkamp, S. (2014). *Effective practices in early childhood education: Building a foundation*. Pearson.
- Chernyshenko, O. S., Kankaraş, M., & Drasgow, F. (2018). *Social and emotional skills for student success and well-being: Conceptual framework for the OECD study on social and emotional skills* (No. 173). OECD.
- Copple, C., & Bredenkamp, S. (2009). *Developmentally appropriate practice in early childhood programs*. NAEYC.
- Creswell, J. W. (2013). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (3rd ed.). Sage.
- Cummins, J. (2000). *Language, power, and pedagogy: Bilingual children in the crossfire*. Multilingual Matters. <https://doi.org/10.21832/9781853596773>
- DAP (2020). *Developmentally Appropriate Practice*. NAEYC.
- Delibaş, H. (2007). *Türkiye, İngiltere, Almanya ve Finlandiya Biyoloji Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması* (Tez No. 234269) [Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Denzin, N. K. (1978). *The research act: A theoretical introduction to sociological methods*. McGraw-Hill.
- Dönmez, A. (2024). Dünya hikayeciliğinde kültürel unsurlar çerçevesinde Türk hikayelerinde yer alan kültürel izler. A. İlyas, H. Çiftçi (Eds). *Sosyal Bilimlerde Güncel Çalışmalar -7* içinde (ss. 263-273). İksad.
- Ekici, Ş., Ekici, E., Şemsettin, Ö., E., Sarıçayır, Ö., A., Sarıçayır, M., & Tayfur, M. (2024). OECD Ülkelerinde Okul Öncesi Eğitim Modelleri ve Türkiye Karşılaştırması. *Sosyal Gelişim Dergisi*, 2(2), 31–3. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15063331>
- Meydan, H. (2014). Okulda değerler eğitiminin yeri ve değerler eğitimi yaklaşımları üzerine bir değerlendirme. *BEÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 1(1), 93-108.
- Lillard, A. S. (2017). *Montessori: The science behind the genius* (3rd ed.). Oxford University.
- Maarif Vakfı. (2023). *Maarif Eğitim Modeli ve erken çocukluk eğitimi*. Maarif Vakfı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2013). *Okul öncesi eğitim programı*. MEB.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2019). *Erken çocukluk dönemi eğitim raporu*. MEB.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook* (2nd ed.). Sage.

- Moluz, E. (2022). *Okul öncesi eğitimde baba katılımı: baba-çocuk ortaklığına yönelik deneyimlerin durum çalışması ile betimlenmesi* (Tez No. 723654) [Yüksek lisans tezi, Anadolu Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- NAEYC. (2019). *Principles of child development and learning*. NAEYC.
- NAEYC. (2021). *Position statement: Developmentally appropriate practice*. National Association for the Education of Young Children. NAEYC.
- NAEYC. (2022). *Developmentally appropriate practice in early childhood programs*. NAEYC.
- New, R. S. (2007). Reggio Emilia as cultural activity theory in practice. *Theory Into Practice*, 46(1), 5–13.
- Öz, K. (2025). Comparative Analysis of Drama Courses in the International Baccalaureate Program and the Ministry of Education Program. *Pegem Journal of Education & Instruction*, 15(2). <https://doi.org/10.47750/pegegog.15.02.10>
- Patton, M. Q. (2014). *Qualitative research and evaluation methods* (4th ed.). Sage.
- Piaget, J. (1973). *To understand is to invent: The future of education*. Grossman.
- Sargın, M. (2025). Dil ve kimlik: bireysel ve toplumsal yönleri. *SSD Journal*, 10(49), 139-148. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15793717>
- Shepard, L. A. (2000). The role of assessment in a learning culture. *Educational Researcher*, 29(7), 4–14.
- Türkel, A. (2019). Konuşma yöntem teknik ve stratejileri. Çetinkaya, G. (Eds.), *Konuşma ve eğitimi içinde* (ss.137-170). Pegem.
- Türkiye Maarif Vakfı. (2023). *Maarif Eğitim Modeli*. <https://www.maarifvakfi.org> [Erişim Tarihi:03.11.2024].
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University.